

UN VOYAGEUR FRANÇAIS DANS LES PAYS ROUMAINS: LE CAPITAINE AUBERT

*Sorin Domițian ȘIPOȘ**

Abstract: Spațiul românesc a reintrat în atenția lumii occidentale odată cu Reconquista austriacă începută la 1683, după o perioadă în care Imperiul Otoman părea să domine statornic întinse regiuni ale Europei Centrale și de Sud-Est. Conflictele militare ruso-austro-turce au readus, treptat, lumea românească în atenția marilor puteri. Boierii moldoveni au arătat cu prilejul tratativelor de pace că țările române au beneficiat de-a lungul Evului Mediu de relații privilegiate cu Poarta, fiindu-le recunoscute autonomia și instituțiile. Într-un asemenea context, Occidentul este informat, din relatările celor care au călătorit și au scris despre spațiul românesc în secolele anterioare, că la nordul Dunării există un popor de origine romanică, care în trecut s-a bucurat din partea Imperiului Otoman de autonomie deplină. Războaiele napoleoniene sporesc interesul Franței pentru spațiul Europei de Sud-Est, pe fondul declanșării ostilităților cu Rusia.

Cine este totuși Aubert? Să încercăm, pe baza informațiilor din raport, să-i conturăm profilul. În primul rând, este un fin observator al realităților românești. Căpitan adjunct de stat-major general în armata franceză, era, probabil, ofițer de geniu sau dintr-o armă înrudită, dacă ținem cont de interesul arătat față de fortificațiile întâlnite, de cursurile de apă, de căile de comunicație de pe uscat. Formația sa îi permite să formuleze considerații pertinente asupra sistemului de apărare existent, ba chiar să propună ca în apropiere de Vaslui, loc înalt, aflat la confluența mai multor râuri și drumuri, să fie construită o cetate.

În privința scopului călătoriei lui Aubert, de fapt a delegației de ofițeri francezi, deși acesta nu face nicio precizare, Guillemot, în raportul redactat la finalul misiunii, dezvăluie că au urmărit convingerea factorilor politici otomani să încheie un armistițiu cu Rusia. Călătoria a început în 11 iulie din Tilsit, unde doar cu câteva zile înainte s-a semnat tratatul secret dintre Franța și Rusia, care prevedea, printre altele, ca Franța să-i ofere Turciei medierea pentru restabilirea păcii cu Rusia. Călătoria a început cu o zi înainte de ratificarea tratatului. Armistițiul dintre Turcia și Rusia a fost semnat la Slobozia, în urma unor discuții purtate între reprezentanții celor două puteri, între 12 și 24 august, și unde delegații francezi au jucat un rol foarte important.

Indiferent de rațiunile călătoriei căpitanului francez, raportul redactat este o sursă documentară importantă despre spațiul românesc din primii ani ai secolului al XIX-lea. El a fost conceput într-un moment în care interesele Franței pentru spațiul românesc sporeau de la o zi la alta.

Keywords: capitaine Aubert, voyageur français, Pays roumains, l'Empire ottoman, Russie

* University of Oradea, Faculty of History, Geography and International Relations, Universității st. no. 1, 410087, Oradea, e-mail: sipos@igri.ro